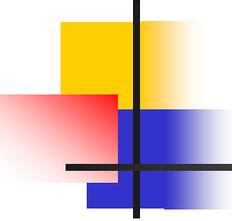

Právo sociálního zabezpečení

Státní sociální podpora

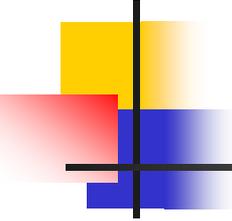
Státní sociální podpora

- Účel:
  - obecně – řešení sociálních situací, které jsou obecně společností akceptovány a považovány za potřebné k řešení
  - v ČR – podíl státu na krytí nákladů na výživu a ostatní základní potřeby rodin s dětmi
- Základní charakteristika
  - povinné státní zabezpečení
  - systém je prováděn státem a financován státní rozpočtem
  - přesně vymezený osobní a věcný rozsah
  - zaopatřovací princip z hlediska postavení jedince
- Upraveno v zákoně č. 117/1995 Sb.
- Nutno aplikovat i zákon č. 110/2006 Sb.

Osobní rozsah státní sociální podpory

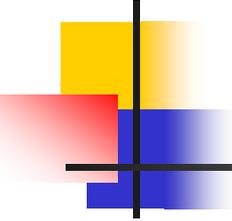
- vymezeno v ustanovení § 3 zákona č. 117/1995 Sb.
- okruh oprávněných osob
  - fyzická osoba s trvalým pobytem na území ČR (stejnou podmínkou musejí splňovat i osoby společně posuzované)
  - fyzické osoby (cizinci), které mají trvalý pobyt podle zvláštního právního předpisu (zákon o azylu) – rodinní příslušníci také
  - cizinci s dlouhodobým pobytem nad 365 dnů
  - děti – cizinci do jednoho roku věku (narození a hlášení na území ČR)
  - nezletilé děti (cizinci) svěřené na území ČR do péče
  - fyzické osoby, které mají postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů v ES s povolením k dlouhodobému pobytu (mají zde bydliště) na území ČR + rodinní příslušníci
  - cizinci s dlouhodobým pobytem na území ČR za účelem vědeckého výzkumu
  - cizinci s doplňkovou ochranou (zákon o azylu)
  - cizinci s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu zaměstnání s vysokou kvalifikací
  - fyzická osoba, které byla podmínka trvalého pobytu prominuta
- obecnou podmínkou je bydliště na území ČR – definice § 5 odst. 6 zákona č. 111/2006 Sb.

Osobní rozsah - pokračování

- pojem „rodina“ pro účely státní sociální podpory – vymezuje ust. § 7, rozumí se jím oprávněná osoba a společně posuzované osoby
  - nezaopatřené děti
  - nezaopatřené děti a rodiče těchto dětí
  - manželé partneři nebo druh a družka, nejde-li o rodiče
  - nezaopatřené děti, jejich rodiče, pokud jsou nezaopatřenými dětmi a jsou osamělí, a rodiče těchto rodičů
- podmínkou je, že spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby
  - pozor vyvratitelná právní domněnka společné domácnosti v § 7 odst. 3

Orgány státní sociální podpory

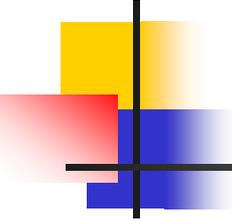

- úřady státní sociální podpory - § 2a
  - v prvním stupni
    - Krajská pobočka Úřadu práce
  - ve druhém stupni
    - Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo práce a sociálních věcí také jako metodický a řídicí orgán státní správy

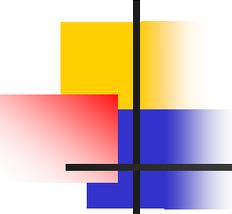
Věcný rozsah státní sociální podpory

- základní charakteristika dávek
  - obligatorní, peněžité, opakující se nebo jednorázové, doplňkový charakter
- druhy dávek
  - závislé na výši příjmu
    - přídavek na dítě
    - příspěvek na bydlení
    - porodné
  - ostatní dávky
    - rodičovský příspěvek
    - dávky pěstounské péče – zrušeno z. č. 401/2012 Sb., upraveno nadále zákonem o sociálně-právní ochraně dětí
      - příspěvek na úhradu potřeb dítěte
      - odměna pěstouna
      - příspěvek při převzetí dítěte
      - příspěvek při zakoupení motorového vozidla
    - pohřebné

Právní vztahy státní sociální podpory

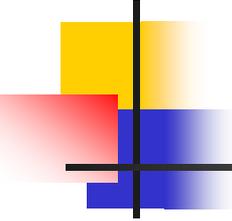
- pouze dávkové vztahy
- vznik dávkového vztahu – dávkové schéma stanovené pro jednotlivé dávky
  - pozor opět nutno rozlišovat vznik nároku na dávku a vznik nároku na výplatu dávky
- subjekty
  - oprávněná osoba podle jednotlivých dávek
  - úřad státní sociální podpory
  - další subjekty stanovené zákonem
- obsah – práva a povinnosti subjektů
  - oprávněná osoba – právo (nárok na dávku); povinnosti ohlašovací, osvědčovací, podrobit se odbornému vyšetření
  - úřad státní sociální podpory – poskytovat dávku, vyžadovat oznámení, osvědčení, výzva k přezkoumání zdravotního stavu
  - další subjekty – především informační a osvědčovací povinnosti (např. zaměstnavatel, jiné správní úřady, škola apod.)

Vymezení některý pojmů ve státní sociální podpoře

- nezaopatřené dítě - § 11 a násl.
  - dítě ve věku do skončení povinné školní docházky – nevyvratitelná právní domněnka
  - dítě po skončení povinné školní docházky, nejdéle do věku 26 let, jestliže
    - se soustavně připravuje na budoucí povolání
    - se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz
    - z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost
- rozhodný příjem – měsíční příjem rodiny zjištěný za rozhodné období - § 4 a 5
- rozhodné období - § 6
- životní minimum rodiny – součet částek životního minima oprávněné osoby a společně posuzovaných osob podle zákona č. 110/2006 Sb.

Dávky státní sociální podpory

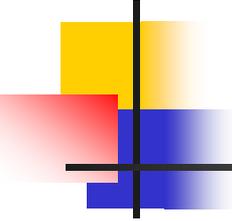

- **přídavek na dítě**
  - opakující se, obligatorní, peněžitá dávka, závislá na výši příjmů
  - oprávněnou osobou je nezaopatřené dítě samo (pozor výplata v závislosti na zletilosti)
  - dávkové schéma
    - nezaopatřené dítě
    - rozhodný příjem v rodině nepřevyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,40
  - dávková formule – velmi jednoduchá, výše dávky je stanovena pevnou částkou v závislosti na věku dítěte
    - do 6 let 500,- Kč
    - od 6 let do 15 let 610,- Kč
    - od 15 do 26 let 700,- Kč

Dávky státní sociální podpory - pokračování

- příspěvek na bydlení
  - opakující se, obligatorní, peněžitá dávka, závislá na výši příjmu
  - oprávněná osoba – nájemce nebo vlastník bytu (domu)
  - dávkové schéma
    - náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 (Praha 0,35) a
    - součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 (Praha 0,35) není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení
  - dávková formule: rozdíl mezi normativními náklady na bydlení (nebo skutečnými náklady, pokud jsou nižší než normativní) a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným příslušným koeficientem
  - doba poskytování příspěvku – 84 kalendářních měsíců v období 10 kalendářních let; doby pobírání se sčítají - § 27 odst. 1
    - výjimka - § 27 odst. 2

Dávky státní sociální podpory - pokračování

- rodičovský příspěvek
  - opakující se, obligatorní a peněžitá dávka
  - oprávněnou osobou je rodič
  - dávkové schéma
    - obecná podmínka - celodenní a řádná péče o dítě, které je v rodině nejmladší
      - nejdéle do 4 let věku, avšak nejdéle do vyplacení celkové částky 220 tisíc Kč
    - nárok a výše dávky závisí na výši denního vyměřovacího základu pro peněžitou pomoc v mateřství (NP)

Dávky státní sociální podpory - pokračování

- Zvýšená výměra
  - alespoň jednomu z rodičů lze stanovit DVZ ve výši 70 % 30tinásobku v částce nad 7.600 do 11.500 Kč k datu narození nejmladšího dítěte
  - rodič může volit výši příspěvku
  - nesmí přesáhnout 70 % 30tinásobku DVZ
- Základní výměra
  - alespoň jeden z rodičů ke dni narození dítěte dosáhl 70 % 30násobku DVZ v částce nepřevyšující 7.600 Kč nebo
  - DVZ nelze stanovit – vazba na rodičovský příspěvek na starší dítě
    - rodič může volit výši příspěvku
    - dávka nesmí přesáhnout 7.600,- Kč
- Snížená výměra
  - žádný z rodičů nesplňuje výše uvedené podmínky
    - rodičovský příspěvek ve výši 7.600 do 9. měsíce po porodu
    - 3.800,- od 10. měsíce po porodu do 4 let věku dítěte
- Volba výše rodičovského příplatku
  - jen rodič, který uplatnil nárok na dávku
  - zvolenou výši lze měnit, nejdříve po uplynutí 3 měsíců pobírání dávky
  - volbu nelze provést zpětně
- dávka je vyloučena, pokud dítě pobírá příspěvek na péči
- celodenní řádná péče je definována v § 31 odst. 3

Dávky státní sociální podpory - pokračování

- Porodné
  - jednorázová dávka, obligatorní, peněžitá
  - oprávněná osoba a dávkové schéma
    - žena, která porodila své první živé dítě (porodila současně více živých dětí) nebo druhé živé dítě a nevznikl jí nárok na porodné za 2 děti
    - otec dítěte, jestliže žena, která porodila dítě, zemřela a dávka jí nebyla vyplacena ani nebyla vyplacena jiné osobě, pokud u něho samotného již nevznikl 2x nárok
    - osoba, která převzala dítě do jednoho roku věku do trvalé péče nahrazující péči rodičů (jednalo se o první dítě nebo druhé dítě této osoby a před převzetím nevznikl nárok na porodné), nevadí, pokud na toto dítě vznikl nárok matce nebo otci
    - rozhodný příjem v rodině nepřevyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,70
  - dávková formule – stanoveno pevnou částkou na první dítě ve výši 13.000,- Kč a na druhé dítě ve výši 10.000,- Kč
- Pohřebné
  - jednorázová, obligatorní a peněžitá dávka
  - velmi omezený rozsah
    - osoba, která vypravila pohřeb
      - nezaopatřenému dítěti
      - osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte
  - výše je stanovena pevnou částkou 5.000,- Kč